

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

V zmysle § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle čl. 6 ods. 2 a čl. 18 ods. 2 Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove.

Uchádzač: **PhDr. Miron Pukan, PhD.**

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: **teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr**

1. Zoznam členov habilitačnej komisie a oponentov

Predseda:

prof. PhDr. Marta Součková, PhD., pôsobí v odbore teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr

Pracovisko: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta

Členovia:

prof. PhDr. Miloš Mistrík, DrSc., pôsobí v odbore dejiny a teória divadelného umenia

Pracovisko: Centrum vied o umení SAV, v. v. i., Ústav divadelnej a filmovej vedy,

prof. PhDr. Dagmar Inštitutorisová, PhD., pôsobí v odbore žurnalistika, masmediálne štúdiá

Pracovisko: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Oponenti:

prof. PhDr. Peter Káša, CSc., pôsobí v odbore slavistika, literárna veda

Pracovisko: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta

prof. Mgr. Dagmar Garay Kročanová, PhD., pôsobí v odbore slovenský jazyk a literatúra

Pracovisko: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta

prof. Mgr. Miroslav Ballay, PhD., pôsobí v odbore veda o umení a kultúre

Pracovisko: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

2. Odborné posúdenie úrovne prednesenej habilitačnej prednášky

PhDr. Miron Pukan, PhD. predniesol svoju habilitačnú prednášku s názvom *Dramatický text v literárnej a divadelnej vede*, ktorou suverénne preukázal svoju pedagogickú a odbornú spôsobilosť. Napriek náročnosti témy (dramatický text je jednou zo zložiek divadelnej inscenácie, no zároveň je samostatným literárnym druhom) a rôznosti názorov na danú problematiku (spomenúť možno predovšetkým dichotomické a trichotomické členenie literatúry na druhy) habilitant s vedomím zložitosti danej problematiky zreteľne pomenoval rozdiely medzi literárnovedným a teatrologickým vnímaním dramatického textu, a to aj vo vývinových reláciách. PhDr. Miron Pukan, PhD. vo svojej prednáške s výstižným podnázvom *Medzi Scyllou a Charybdou* upozornil na viaceré problémy vyplývajúce z interdisciplinárneho poňatia dramatického textu (pars pro toto odliterárnenie divadla a naopak, „divadla slova“), predovšetkým však presvedčivo explikoval osobitosti dramatického textu v genologickom systéme literárnych druhov (aj v komparácii s lyrikou a epikou). Habilitantova prednáška mala predovšetkým literárnoteoretický a literárnohistorický ráz, vyplývajúci zo samotnej témy, no tiež z hĺbkového poznania sekundárnej literatúry, domácej i zahraničnej (najmä) poľskej proveniencie.

3. Zhodnotenie obhajoby habilitačnej práce

Habilitant oboznámil prítomných s obsahom a hlavnými výsledkami svojej habilitačnej práce s názvom *K poetike dramatického textu Karola Horáka*. Pri obhajobe habilitačnej práce uchádzač preukázal odborné zvládnutie problematiky odboru habilitačného a inauguračného konania, ktorá je predmetom habilitačnej práce. PhDr. Miron Pukan, PhD. na obhajobe potvrdil svoju schopnosť komplexne uchopiť problematiku dramatického textu a autorskej poetiky Karola Horáka v rozličných vývinových etapách a v interdisciplinárnych reláciách (literárnej a divadelnej vedy, umenovedy, estetiky, kulturológie), ktoré si vyžiadala dramatická, divadelná, no tiež prozaická tvorba Karola Horáka, jeho viacdomosť. PhDr. Miron Pukan, PhD. sa v habilitačnej práci prejavuje nielen ako suverénny znalec celého Horákovho diela, ale tiež ako minuciózny interpret textových detailov a jednotlivých zložiek výsledného tvaru diela, čo presvedčivo ukázal aj na obhajobe habilitačnej práce. Habilitant sa dobre orientuje vo svetovej dráme a divadle, relevantnej sekundárnej literatúre, sleduje súčasné vývinové tendencie v oboch oblastiach, aj preto s empatiou a zároveň potrebným odstupom analyzuje Horákov texty, no tiež jeho režirovanie v študentskom divadle, prácu s rozličnými generáciami a v rôznych spoločensko-politických i kultúrnych podmienkach (od 60. rokov až doteraz).

Závery oponentských posudkov

Všetci oponenti predniesli svoje posudky na Pukanovu habilitačnú prácu aj s otázkami a v ich záveroch všetci odporúčali prácu prijať na obhajobu a po jej úspešnom obhájení odporúčali udeliť habilitantovi vedecko-pedagogický titul docent.

prof. PhDr. Peter Káša, CSc.

Oceňuje syzifovskú prácu habilitanta, ktorý sa z Horákovskej dynamickej, vnútorne heterogénnej, otvorenej a fragmentarizovanej štruktúry vytvoril kompaktný a komplexný, panoramatický „obraz diela“. Tento ambiciózny pokus považuje za dobrý základ aj pre budúcu monografiu o Horákovskej tvorbe. V práci sa v kratších a dlhších sondách sleduje genéza a dynamika autorskej práce so slovom a literárnym textom, prezentuje sa tak literárna esencia či literárnosť dramatického textu (Horák ako dramatik) a divadelného tvaru (Horák ako režisér v študentskom divadle).

Záverečné hodnotenie: Na základe predloženej habilitačnej práce a ďalších aktivít habilitanta navrhujem, aby sa po úspešnej habilitácii udelil PhDr. Mironovi Pukanovi, PhD. pedagogický titul docent v odbore teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr.

prof. Mgr. Dagmar Garay Kročanová, PhD.

Považuje habilitačnú prácu za parciálnu syntézu založenú na spracovaní rozsiahleho výskumného materiálu, ktorého povaha nevyhnutne požaduje interdisciplinárny prístup. Charakteristiky ako otvorené dielo, syntetické divadlo, alebo aj obraznejší „labyrint“ (D. Inšitorisová), sú pokusom o nájdenie čo najadekvátnejšieho pomenovania komplexného a hybridného tvaru Horákovho dramatického a divadelného diela. Keďže tvorbu Karola Horáka možno, aj s ohľadom na jej rozsah, variabilitu, medzizánrovú a medzidruhové presahy a intermedialitu, skutočne označiť za polyfónnu, pre „navigáciu“ v celku Horákovho diela je nevyhnutné určiť nosné výskumné okruhy a im adekvátne výskumné metódy. Zameranie na poetiku dramatického diela, intermedialitu a hodnotový aspekt tvorí vhodne zvolené základné výskumné línie habilitačnej práce.

Záverečné hodnotenie: Habilitačnú prácu K poetike dramatického textu Karola Horáka autora PhDr. Mirona Pukana, PhD. odporúčam prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške

mu odporúčam udeliť vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr.

prof. Mgr. Miroslav Ballay, PhD.

Pozitívne hodnotí návrh domén tvorivej imanencie osobnosti dramatika a divadelného tvorcu Karola Horáka s nesmiernou šírkou záberu predovšetkým do pozadí širokospektrálnych inšpirácií, variantov a modalít autorskej poetiky v jednotlivých vývinových etapách dobovo-spoločenských premien. Habilitant podľa neho dokazoval predovšetkým to, že dramatické a divadelné dielo K. Horáka je evidentne predmetom jeho dlhodobého a kontinuálneho záujmu a v práci prejavil vysokú erudovanosť a najhlbšie poznanie v sumarizačnej komplexnosti poňatia. Habilitant dosiahol intelektuálne najnáročnejší stupeň kompetencie v prieniku do témy, štýlu, jazyka, autorským metódam dramatického textu s interpretačným uchopovaním celej jeho šírky významovosti.

Záverečné hodnotenie: Na základe dosiahnutej úrovne predkladanej habilitačnej práce, ale aj ďalších parametrov kontinuálnej pedagogickej, vedecko-publikačnej činnosti navrhujem PhDr. Mironovi Pukanovi, PhD., aby mu bol po úspešnej obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného a inauguračného konania teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr.

Habilitant v diskusii zaujal stanovisko ku všetkým podnetom i kritickým námietkam členov komisie a oponentov a vyčerpávajúco, presvedčivo odpovedal na ich otázky, ako aj na otázky ostatných účastníkov diskusie.

4. Zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti, občianskych a morálnych vlastností uchádzača

Pedagogická činnosť uchádzača

Habilitant pôsobil v rokoch 2005 – 2007 ako odborný asistent na Inštitúte estetiky, vied o umení a kulturológie na FF PU v Prešove; od roku 2007 do 2012 bol lektorom slovenského jazyka a kultúry na Inštitúte slavistiky a západoslovanských a južnoslovanských štúdií na Varšavskej univerzite. Po návrate na FF PU pracoval až do r. 2020 ako odborný asistent na Inštitúte estetiky, vied o umení a kulturológie na FF PU v Prešove. V súčasnosti (od r. 2023) je odborným asistentom na Inštitúte slovakistiky a mediálnych štúdií FF PU v Prešove, kde vyučuje viaceré povinné a povinne voliteľné predmety: *Základy práce v rozhlase*, *Základy práce v televízii*, *Médiá a umenie*, *Masová a populárna kultúra 1*, *Masová a populárna kultúra 2*, *Praktikum mediálnej produkcie 2*, *Kapitoly z literatúry a kultúry*, *Rozhlasová tvorba*, *Teória a prax umeleckého prednesu* a i. Predtým, na Inštitúte estetiky, vied o umení a kulturológie na FF PU v Prešove vyučoval aj *Úvod do dramatických umení*, *Teóriu divadelného umenia*, *Teória divadla 1*, *Teória divadla 2*, *Dejiny divadelného umenia 1*, *Interpretácia divadelného diela 1*, *Interpretácia divadelného diela 2*, *Tvorivá dramatika*, *Dramatické umenia 1*, *Alternatívne divadlo* a ď.

Ako školiteľ úspešne viedol 10 diplomových prác (v súčasnosti vedie 1 diplomovú prácu), čo znamená naplnenie kritérií na počet ukončených prác. Je autorom jedného učebného textu *TRI x TRI v Divadle Alexandra Duchnoviča Prešov* (2024) a spoluautorom (s Karolom Horákom a Evou Kušnírovou) učebnice *Reflexie divadla, divadlo reflexie* (2011).

Vedecká a publikačná činnosť uchádzača

PhDr. Miron Pukan, PhD. ukončil štúdium odboru estetika – slovenský jazyk a literatúra na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove v r. 2002. Dizertačnú prácu *Konštanty a premenné*

etnického divadla v Prešove (2006) vo vednom odbore Teória a dejiny divadla na FF PU v Prešove obhajoval na Divadelnej fakulte VŠMU v Bratislave. Habilitant sa zameriava, a to aj v súlade s predmetmi, ktoré vyučuje, na viaceré výskumné oblasti: vzťah dramatického textu a divadla, resp. rozdiely medzi literatúrou a divadelným umením, alternatívne divadlo a rozhlasovú tvorbu. Daným témam sa venujú aj jeho monografické práce *V premenách času. Ukrajinské národné divadlo/Divadlo Alexandra Duchnoviča* (2007) a *Reflexia drámy Rudolfa Schustera v audiálnom diele* (2023). Je tiež editorom zborníka *Karol Horák. Divadlo ako hra* (2011) a spolueditorom *Premený literatúry v rokoch 1989 – 2009 medzi centrom a regiónom* (2010 – s Petrom Kášom a Martou Součkovou), *Kontexty alternatívneho divadla II – V* (2007 – 2013), *Alžbeta Verešpejová. Slovenská profesionálna činohra v Prešove (1943 – 1968)* z r. 2022 – s Tatianou Pirnikovou atď.

Spomenúť treba tiež jeho vystúpenia na domácich (29, z toho 2 pozvané referáty) a zahraničných konferenciách (33, z toho 5 pozvaných) a štúdie publikované v zborníkoch z nich; , vedecké práce v zahraničných a domácich časopisoch, ako aj mnohé iné odborné články, recenzie či prehľadové práce, uvedené v publikačnej činnosti a dodatku.

Habilitant sa aktívne zapája do riešenia vedeckých projektov, bol vedúcim projektu VEGA (1/0570/15 – 17) *Alternatívne divadlo v súčasnom myslení* a spoluriešiteľom projektov VEGA 1/0666/22 *Slovenská literárna kultúra po roku 1989 (slovník pojmov, subjektov a inštitúcií)* – vedúci projektu: doc. Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD. či KEGA (016PU-4/2018 – 20) *Compendium Aestheticae: edícia učebných textov pre študijný program estetika* – vedúci projektu doc. Mgr. Jana Migašová, PhD. a i. Habilitant tiež participoval na zahraničnom projekte *Antológia súčasnej slovenskej drámy – Nowy dramat slowacki* v r. 2012 – 2014 – vedúci projektu: dr hab. Andriej Moskwin.

Na svoje vedecké práce habilitant eviduje celkom 76 citácií na svoje texty, z toho 14 zahraničných, 54 domácich, ako aj 1 zahraničnú recenziu a 7 domácich recenzií, teda počet, zodpovedajúci kritériám na habilitačné konanie.

5. Návrh udeliť uchádzačovi titul docent

Habilitačná komisia postupovala v súlade s § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona a č. 131/2002 Z .z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe, predložených dokladov, oponentských posudkov, odborného posúdenia úrovne prednesenej habilitačnej prednášky, výsledku obhajoby habilitačnej práce celkovo zhodnotila pedagogickú, vedeckú (umeleckú) a publikačnú činnosť uchádzača.

Na základe uvedeného a v súlade s § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove habilitačná komisia predkladá predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove tento návrh s odporúčaním **udeliť** uchádzačovi **PhDr. Mironovi Pukanovi, PhD.** titul **docent** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr.**

V Prešove dňa 17. 5. 2024

Predsedačka habilitačnej komisie:

prof. PhDr. Marta Součková, PhD.

Podpis:

prezenčne

Členovia habilitačnej komisie:

prof. PhDr. Miloš Mistrík, DrSc.

prezenčne

prof. PhDr. Dagmar Inšitorisová, PhD.

prezenčne